

Redaktør: M g r. I r g e n s. Medarbeidere: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig- i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt. for utlandet tilleg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren privat 30487 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dage fra kl. 10—4 Utbetalinger kun tirsdag kl. 3—4.

INNHold: «La oss møtes foran tabernaklet!» — Rød og brun kulturkamp. — Den ene klokke. — Arendals katolske menighet jubilerer. — Abortus provocatus. — Den danske regjering tar avstand fra abortuskommissjonens innstilling. — Veier til moderkirken. — Nytt katolsk initiativ i Danmark. — Spørsmål og svar. — På opfordring. — Herhjemme.

„La oss møtes foran Tabernaklet!“

Hver dag hører vi så mange ord, muntre og glade og kjærlige ord — ord som spreder solskinn og glede; men også andre ord hører vi, hårde, bitre vonde og sårende ord — slike ord som spreder skygge og kulde. Vi hører likegyldige ord, og ord som aldri burde ha vært uttalt. Undertiden hører vi også sterke og manende og tankevekkende ord, ord som får en til å likesom stoppe op et øieblikk, ord som bringer bud fra evigheten! En hel flom av ord møter vi hver dag, og allikevel blir de fleste så fort glemt. Kanskje er det slik at de ordene som spreder mest skygge, husker vi lengst, og jo mere vi tenker på dem, jo mere skygge og kulde spreder de. De lyse kjærlige ordene, de som spreder glede, dem makter man kanskje ikke så mange av. — La oss derfor gjemme på alle de gode ordene vi møter her i livet, de som kommer fra et godt og kjærlig hjerte, og la oss glemme de vonde.

I mitt sinn står prentet med strålende, lysende bokstaver nogen ord som en kjær, kjær venn gav mig en stund før vi skiltes, kanskje for hele livet —:

«La oss møtes foran tabernaklet».

Og disse ordene, og den dype mening som lå bak, gjorde et sterkt inntrykk på mig. Jeg vil huske

dem hver dag så lenge jeg lever —: «Møtes foran tabernaklet». Er det ikke også et vidunderlig møtested der foran det allerhelligste i Vår Herres tempel — der i Kristi hemmelighetsfulle nærvær, som vi så dragende føler — der skal vi møtes — der kan vi legge ned det som tynger — vår lengsel, vår sorg, der kan vi møtes med våre kjære i bønner, bønner som kan forvandle menneskets avmakt til Guds allmakt. Og vi vet at han hjelper, han trøster, der finner vi hvile og fred. Dit kan vi alltid gå. — Vi er alltid velkommen. Vi kan gå dit en almindelig hverdag som en høitidsdag — en tidlig morgenstund, eller en kveldstund i mørkningen. Hvor ofte har jeg ikke i en stille fredfylt kirke hentet trøst og velsignet fred «her hvor livets stormer tier, foran tabernaklets dør».

Velsignet være den som gav mig disse ordene, og jeg vil la dem gå videre til alle. «La oss møtes foran tabernaklet», da vil vi alltid i livet gi hverandre gode, vennlige, kjærlige og opmuntrende ord, så langt vi evner. La oss aldri gi hårde, vonde og sårende ord til dem vi går sammen med på vei mot evigheten. Vonde ord kommer tilbake til en selv.

Det gjør de gode også; men på en annen måte.

E. K. N.

Rød og brun kulturkamp.

I almindelighet kommer de røde i Russland og de brune i Tyskland meget dårlig overens — ved enhver anledning avholder de drabelige ordduellere som utkjemper i radio og i pressens spalter og til tider er så høilydte og voldsomme at man fornemmer likesom kanonenes uvær bak ordenes tordnende larm. Et slående eksempel er dr. Goebbels tale forleden på nazistenes store festdag, hvori han åpent erklærer at man akter å bekjempe bolsjevismen med så hensynsløse midler at selv Moskva vil undre sig over deres bruk!

Men allikevel har bolsjevismen og nazismen et likhetspunkt: **kampen mot den katolske Kirke**, om enn de anvender forskjellige metoder. Men det blir vel et spørsmål hvilken metode i lengden er den farligste: enten de russiske rødes som drukner Kirken i strømmer av prestenes martyrblood eller den måte hvorpå man i ledende kretser i Tyskland søker å kverke kristendommen langsomt til døde på tross av alle inngåtte avtaler i konkordatet. Kun naive sjeler kan mene at der ikke foregår noen kulturkamp i Tyskland, fordi der jo ikke er blitt lukket noen kirker og ingen prester er pint ihjel. Men hvad sier man da til den systematiske måte på hvilken de tyske autoriteter stadig innsnevrer Kirkens innflytelse, ikke minst overfor ungdommen?

*

Moskvas centrale råd for «De Gudløses forbund» har valgt Madridregjeringens statsminister Largo Caballero til æresmedlem av forbundet. Han fikk meddelelsen om denne store æresbevisning i et telegram fra Moskva, hvor det blandt annet stod at kamerat Caballero vil «inntil døden utføre sin plikt i den skånselsløse kamp mot kirken og religionen». Caballeros portrett skal nu henge i alle klubber og «celler» i De gudløses forbund.

Forbundets råd har pålagt alle sine medlemmer en spesiell månedlig skatt som skal brukes til å bygge et hvilehjem i Moskva for «frihetens» deltagere. Dette hus skal opkalles etter den første gudløse i det spanske proletariat, den kommunistiske deputerte Dolores I b b a r u r i (La Passionaria).

Forbundet planlegger også internater for 3000 barn tilhørende de spanske gudløse. Disse barn skal opdrages først som pionerer og utdannes til propagandister.

Angående de spanske begivenheter skriver formannen i De gudløses forbund i Moskva, kamerat Emeljan J a r o s l a v s k y (Gubelmann) følgende i et oprop: «Vi skal forvandle alle verdens kirker til et eneste flammehav. Vår gudløse bevegelse er blitt en uhyre makt som skal tilintetgjøre enhver religiøs følelse. Denne bevegelse er en av de mektigste strømmer i den antireligiøse klassekamp. Hensikten med den er fullstendig å tilintetgjøre den

gamle verden. De religiøse av enhver trosbekjennelse må forstå at ingen gud, ingen helgener og ingen bønner kan frelse den gamle verden».

*

Når utlendinger kommer til Tyskland søker man stadig — og særlig ved høitidelige anledninger — med alle til rådighet stående midler å bibringe dem den overbevisning at der ikke alene hersker en ubegrenset religionsfrihet i landet, men at også alle autoriteter og myndigheter legger den aller største vekt på å fremelske og pleie en kristelig ånd, idet de anser nettop denne ånd for å være den beste garanti for et sunt og sterkt folks utvikling. Allikevel kan selv den mest velvillige fremmede ikke undlate å hefte sig ved det faktum, at man har satt selveste Rosenberg til opdrager for den kommende generasjon, som altså skal ledes etter «Mythos des 20de Jahrhunderts»s prinsipper, en bok inspirert av ny-hedenske tanker. Og samtidig forsøker man å gjennomføre en systematisk oppløsning av de skoler og høiere undervisningsanstalter, som står under kristelig styre — i første rekke selvfølgelig alle katolsk ledede institusjoner. Den 14. oktober har således undervisningsdepartementet i Bayern dekretert, at fra 1. januar 1937 må der ikke finnes katolske lærerkrefter ved de offentlige folkeskoler, skjønt den meste skoleundervisning i landet like siden 1676 har vært forrettet av ordensfolk og forfatningen dessuten inneholder en bestemmelse om at en orden, som er tilkjent retten til å undervis, kun kan berøves denne rett når et flertall av barnas foreldre og foresatte forlanger det. Dette flertallsprinsipp fornektes nu av Føreren og bemeldte paragraf er derfor uten videre blitt strøket. Staten overtar hele skolevesenet og man har allerede avsatt over 600 lærere tilhørende forskjellige ordenssamfund. De øvrige skal lide samme skjebne så snart man har funnet kvalifiserte avløsning for dem.

Den ene klokke.

I «Katholsk Ungdom» finner vi dette gripende stykke, skrevet i anledning det nylig feirede reformasjonsjubileum i Danmark.

Der staar i min Avis, at under den store Festgudstjeneste den 30. Oktober i Københavns Domkirke skal der ringes festligt og længe med alle de Klokker i Hovedstaden, som hører Reformationen til.

Men saa skal der pludselig blive en stor Tavshed — alle Klokkerne skal tie — paa én eneste nær.

Arendals katolske menighet jubilerer.

For 25 år siden oplevet de to damer som representerte katolisismen den gang i Arendal en lykkelig stund: den 12. november 1911 blev en ny katolsk stasjon innviet av biskop Fallize som samtidig innsatte daværende pastor, nuværende mgr. Kjelstrup til sogneprest der efter at denne hadde virket som prest i Oslo hvor han samtidig hadde redigert «St. Olav». Man ser av bladets gamle årgang hvor vanskelig det har falt St. Olavs menighet å gi slipp på denne elskede og aktede prest, men biskop Fallize's skarpe blikk hadde sett riktig da han satte pastor Kjelstrup på en av Kirkens forposter i Norge. Nu i denne måned, den 12. og den 15., kan de samme to damer, frkn. Boe og Simean, se ut over en blomstrende menighet hvor de før var alene og med hs. høiærverdighet biskopen, sin nuværende sogneprest pater Leo van Eekeren og sin første uforglemmelige sjelesørger, nu naboprest i Kristiansand, mgr. Kjelstrup, takke Gud fordi han «har gjort allting vel!»

*

Vi ser ennvidere av den gamle årgang «St. Olav» for 1911, at den høitidelige innvielse av såvel St. Franciskuskapellet som hospitalet var gjenstand for inngående beskrivelse i den lokale presse. Alle byens autoriteter var tilstede, likeledes statens der-værende representanter, byens læger, ordføreren overrettssakføre Schröder, magistraten byfogd Harboe og politimester Sevaldsen. Festtalen efter biskopen hadde budt velkommen blev holdt av

Mgr. dr. Kr. Kjelstrup.

amtmand Aarrestad. Man får et tydelig inntrykk av almindelig tilfredshet med at byen nu fikk et helt moderne hospital og at de elskelige St. Franciskus-Xaversøstre blev hilst velkommen med uskrømtet glede.

Så fulgte de mange og ofte lange og trange arbeidsår som alltid, når noe nytt skal innarbeides. Mgr. Kjelstrup virket der fra 1911—21, da han av helbredshensyn måtte søke til andre klimatiske forhold. Men han etterlot en blomstrende menighet, som fra 21—23 hadde pastor Engelsen til sogneprest, fra 23—24 pastor Offerdahl. I 1924 overtok franciskanerne stasjonen, idet patrene Hol og Jorna vekslet som sogneprest. Fra 1928 virket pater Hol alene til 1934, da han blev forflyttet til Bergen og den nuværende sogneprest pater Leo van Eekeren tiltrådte.

*

Som våre lesere vil erindre bragte «St. Olav» i nr. 3 for iår et inngående referat av innvielsen av de nye skolelokaler i Arendal, samt en beskrivelse av det store tip-top moderne St. Franciskushospital, som kun er fire år gammelt og ligger vegg i vegg med det gamle hospital som nu er søsterhjem. Det

Kun en eneste Klokke skal ringe — og det er den gamle Klokke fra Johanitterklostret i Antvorskov, fra det Kloster, hvor Hans Tavsen var Munk . . .

En eneste Klokke — mens alle de andre tier. I Tavshed skal Folkekirkens Bisper og de fremmede Prælater af Luthers Tro lytte til den gamle, katolske Klokke . . .

Og hvem ved, hvem ved — maaske vil et og andet lydhørt Øre, et og andet aabent Sind kunne fatte, hvad den gamle Klokke siger og synger deroppe i Taarnet, og at dens Røst er som Moderens Røst, der kalder paa sit Barn, som er blevet borte:

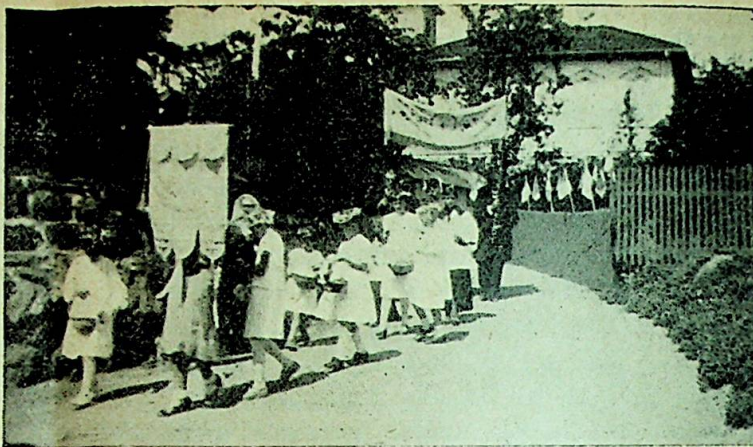
«KOM HJEM — KOM HJEM!»

Svendborg, Kristi Kongsfest 1936.

Johannes Jørgensen.

er alltid et gledelig og sundt trekk når en menighet trenger nye og større skolelokaler — det lover godt for en katolsk fremtid. Nu lever menigheten som så mange andre av våre menigheter, i håpet om en ny kirke — et håp som sikkert ikke vil bli gjort tilskamme.

Den 12. ds. feires hospitalets jubileum med en middag for autoritetene og lægene — den 15. ds. holdes menighetsfest for stasjonens opprettelse. Og en hjertevarm takk vil stige op til høstens Herre, som har verdiges å se i nåde til denne mark og har sendt så gode høstfolk til den at den har vokset og utviklet sig og båret mange fold til hans ære. Fra katolikker overalt i Norge vil gå fromme ønsker og tanker til St. Franciskus-Xavermenigheten i Arendal. Måtte dens store

Kristi Legemsfestprosesjon i Arendal.

skytshelgen fremdeles holde sin hånd over den.
Te Deum laudamus — —

ABORTUS PROVOCATUS

Det medisinske fakultet forkaster med stort flertall straffelovskomiteens forslag.

De tre mest sakkyndige gynekologer har tidligere fremlagt vektige uttalelser mot lovforslaget, nemlig de tre overlæger ved landets største kvinneklinikker, professor Anton Sunde, overlæge Severin Petersen og dr. med. Harald Natvig.

Nu er deres standpunkt bekreftet av det medisinske fakultet som med 10 mot 4 har vedtatt en betenkning, en skarp kritikk mot forslaget av medisinske grunner.

Fakultetet oppnevnte et utvalg av de mest kompetente til å uttale sig i denne sak innen fakultetet, professor Sunde, professor i kirurgi Ingebriktsen, overlæge på Rikshospitalet, og professor Ragnar Vogt, overlæge ved den psykiatriske klinikk. De har avgitt hver sin uttalelse, og samlet sig til en felles konklusjon.

Denne er tiltrådt av professorene Frølich, Harbitz, Claus Hansen, Johan Holst, Fredrik Leegaard, Schiøtz og Salvesen.

Betenkningen blev avgitt allerede i mai og almenheten har lenge ventet på å se resultatet av universitetets overveielser, men dokumentene har hvilet hos medisinaldirektøren. — Nu har «Morgenbladet» (nr. 303) viktige opplysninger om saken, men vi håper at dokumentene snart blir offentliggjort i sin helhet.

Betenkningens konklusjon lyder:

1. Abort er alltid en sykkelig prosess, som medfører en viss fare for kvinnens liv og helse. Dette må prinsipielt understrekes, når det gjelder vidtrekkende lovforandringer om avbrytelse av normalt svangerskap.
2. Den vesentlige hensikt med en lovforandring bør være bekjempelse av den kriminelle abort som samfundsonde. Kommisjonsflertallet undervurderer betydningen av dette hensyn.
3. Det kan ikke antas at lovforslaget vil innskrenke de kriminelle aborters antall; der må snarere regnes med det motsatte.
4. Lovforslaget vil ikke medføre den tilsiktede likhet for loven, idet ny ulikhet vil opstå ved lovens anvendelse. Abortsøkende som nektes abortlicens, vil i stor utstrekning anse sig som urettferdig behandlet.
5. Vi finner at der er alvorlige medisinske betenkeligheter ved å utvide adgangen til kunstig abort, utenom enkelte klart definerbare undtagelsestilfeller (jfr. spesielt lovforslagets etiske og eugeniske indikasjoner, paragraf 1 punkt 2 og 3).

Professor Vogt

fremhever som sin grunnbetraktning at et foster ikke er morens eiendel, men et selvstendig rettssubjekt med sin egen livsrett, med krav på samfundets beskyttelse. Det nye liv representerer en social interesse.

Opgaven for en lovendring må være å skape faste regler som ikke åpner rum for subjektive fortolkninger eller vurderinger.

Kunstig abort må ikke finne sted uten særlig begrunnelse. Kvinnen selv har ikke rådighet over det ventede barns liv. Hun må erkjenne svangerskapet som en kjensgjerning som hun må bøie sig for. Om svangerskapet skal avbrytes, skal ikke ligge under hennes avgjørelse, og bøier hun sig ikke for den kompetente bedømmelse av situasjonen må hun ha rettslig ansvar.

Professoren sier:

«Det må antas at megen sinnsoprivende og helsevekkende spekulasjon i den første svangerskapstid vil falle til ro, hvis lov og skikk her inntar en fast holdning».

Professoren fremholder sterkt, at lovforslagets såkalte humanitære indikasjoner, som åpner fri adgang til abort for ugifte kvinner, vil sette konkubinaten i en særstilling og virke i en familiefiendtlig retning til sakke for en hensiktsmessig sedelig orden på lang sikt.

Professor Sunde

fremholdt den kunstige aborts fare for kvinnens liv og helbred, selv om den utføres av spesielt kyndige læger. Det er vanskelig å bedømme hvor stor faren er ved selve inngrepet, og ennå vanskeligere er det å bedømme de senere skader etter aborten. Hertil regner man nu ufruktbarhet, svangerskap utenfor livmoren samt en rekke komplikasjoner ved senere fødsel og barselseng.

Sykehuslægene ser patientene bare de første 4—5 dager og vet lite om de senere eftersykdommer.

Professoren hevder, at en utvidet adgang til fosterfordrivelse vil øke abortskaden, idet de kvinner som ikke får adgang dertil vil gå til kvakksalvere eller til «læge på kontor» med de store farer som dette medfører.

Både en utvidet adgang og en hel abortfrihet vil øke abortenes antall og skade, og professoren rettet et kraftig angrep på komiteens fremstilling av disse forhold. Han betegner fremstillingen som ikke forankret i realitetenes verden.

Videre fremholder han at den naturlige hjelp for «den utslitte mor» er sterilisasjon.

Professor Ingebrigtsen

fremholder at straffelovskomiteen har sviktet sin oppgave å finne et effektivt middel til å stanse kvakksalvertrafikken.

Han er helt enig med professor Sunde deri, at den utvidede adgang til lægehjelp ikke vil stanse kvakksalverne, idet kvinnene etter forslaget vil betrakte det som sin rettighet å frigjøre sig for det nye liv.

«Lovforslaget vil etter min mening langt fra fjerne urettferdigheten og ulikheten i den nuværende ordning, men tvertimot ved innvilgelse eller nektelse av abortlicens skape en utbredt misnøie».

En minoritet på 4 medlemmer støtter lovforslaget og består av professorene Mohr, Schreiner, Tjøtta og Danbolt. Ingen av disse har berøring med den praktiske medisin.

*

«Norges Kvinder» skriver i tilslutning til dette:

«Norges Kvinder» har i denne sak fremholdt både den etiske og den medisinske og sociale side av abortspørsmålet.

Det er med tilfredshet at vi ser det medisinske fakultet ta avstand fra de såkalte sociale og humanitære indikasjoner som i virkeligheten ikke tjener kvinnens frigjørelse, men gjør henne ennå mer utsatt for legemlige og sjelelige sykdommer og farer og nedbryter hennes høie verdighet som mor.

Straffeloven skal være en vernelov om menneskelivet, det er grunnlaget for samfundets tilværelse, og for civilisasjonen, foreldrenes ansvarlighet for det nye liv.

De russiske kvinner har bedt sig fritatt for abortfriheten, som i livets prøvelse har vist sig å være aborttvang og loven blev avskaffet av hensyn til kvinnenes helse.

Vi håper at straffelovkomiteens forslag blir henlagt som uskikket til lov i Norge, og at der blir innført en lovendring i likhet med dr. Isachsens forslag sammenholdt med dr. Natvigs forslag til en effektiv kontroll med både lægene og kvakksalverne. Der trenges en sterk reisning mot forsumpelsen, før det er for sent».

Det er selvsagt at vi gir disse ord vår varmeste tilslutning.

Den danske regjering tar avstand fra abortus-kommisjonens innstilling.

I folketingets møte fremsatte justisminister Steincke lovforslag angående abortus provocatus.

Ifølge lovforslaget kan en svanger kvinne bare få svangerskapet avbrutt når avbrytelsen er nødvendig for å avverge en i sykdom eller andre forhold begrunnet fare for kvinnens liv eller helbred, når kvinnen er besvangret under omstendigheter som omtales i enkelte av straffelovens paragrafer, når svangerskapet skyldes en krenkelse av kvinnens kjønnsfrihet eller når det foreligger fare for at

barnet på grunn av arvelige anlegg vil lide av sinns sykdom, åndssvakhet, epilepsi og så videre. Avbrytelsen må — når det ikke er en alvorlig fare for kvinnens liv eller helbred — normalt ikke fortas etter begynnelsen av tredje svangerskapsmåned. Forslaget inneholder strenge bestemmelser angående ansvaret for abortus provocatus. Avbrytelsen av svangerskapet må bare foregå på anerkjente offentlige sykehus. Det er straffbart for kvinner å avbryte sitt svangerskap selv. En autorisert læge som avbryter svangerskapet uten at de i loven anførte betingelser foreligger straffes med fengsel i 2 år, mens andre som krenker lovbestemmelsen straffes med fengsel i 4 år.

Forslaget inneholder også veiledning i seksualhygiene.

Forslaget forkaster de sociale indikasjoner og legger hovedvekten på en lovgivning til fordel for den svangre kvinne. Derimot tiltredes de medisinske indikasjoner.

Justisministeren fremla også et lovforslag som tar sikte på å forandre straffeloven, slik at det heretter kan ilegges bøter ved farlig reklame for eller ved salg av visse stoffer eller gjenstander til forebyggelse av svangerskapet.

Veier til moderkirken.

«De søkte de gamle stier».

Ved Sigrid Undset, Stein Mehler, Lars Eskeland m. fl. Samlet av Håkon Bergwitz. — (H. Aschehoug & Co. Oslo 1936). Pris: Kr. 2.50.

En av Norsk Rikskringkastings mest anvendte kåsører uttalte forleden at kristendommen og religionen har fått en aktualitet her i Norge som man for noen år siden ikke skulde tenkt sig muligheten av. Religiøse spørsmål drøftes i presse og hjem, i forretninger, kontorer og verksteder. Store deler av befolkningen som før var utpreget indifferente er blitt levende optatt av religiøse spørsmål. Kåsøren, som forøvrig er skolemann av profesjon, tør ha rett i dette, og det er jo bare gledelig. Han tør også ha rett i at det for en vesentlig del er den såkalte Oxfordbevegelse som har foranlediget dette omslag.

Skulde så ikke tidspunktet være det rette til å henlede søkende sjelers opmerksomhet på Moderkirken og hvad den eier av lys og kraft? Med alle sine skavanker kan jo Oxford-rørslen bare spille en forbigående rolle. Den religiøse trang krever, når den først er vekket, så meget av det som bare den fullstendige kristendom kan skjenke. Her har altså vi katolske kristne en oppgave som vi i næstekjærlighetens navn må løse, og det både i bønn og arbeide.

Pastor Bergwitz' bok kommer således i det rette øieblikk, og vi har all grunn til å takke ham for

denne forøkelse av vår katolske bokskatt. Som konvertitt vet han av egen erfaring hvad de fleste protestanter her til lands tenker om konvertitter og konversjoner. I deres øine er jo en overgang til katolisismen ensbetydende med en ynkværdig selvgivelse man tidligere eller senere kommer til å angre bittert på. Han har derfor hatt den lykkelige idé å henvende sig til en rekke norske konvertitter av de forskjellige samfundsklasser og bedt dem svare på spørsmålet: «Hvordan jeg blev katolikk og hvorfor jeg er det i dag». Disse svarene er det han har samlet i denne prektige lille boken på henved 100 sider. Han innleder selv rekken av personlige vitnemål — de er 14 i tallet — med en beretning om hvordan han selv fant veien til Moderkirken og hvilke erfaringer han har gjort som katolikk og katolsk prest.

Det er en kjensgjerning at mange av våre katolske skrifter ingenlunde har fått den utbredelse de fortjente. De kan være i høi grad lærerike og velskrevne, men de er dessverre for tørre og tungleste. Så ligger de da og samler støv. En trist skjebne for en verdifull bok! Der er imidlertid i vår katolske litteratur en viss klasse bøker som alltid leses med stor interesse, og det er konversjonsberetninger — især konvertitters selvbiografier. Hvor jeg har virket som prest har jeg således lagt merke til at de personer som søkte hen til våre menighets-boksamlinger jevnlig spurte etter bøker som dr. Krogh-Tonnings «En Konvertitts Erindringer», pastor F. Maurers «Veier til Moderkirken», Ingeborg Magnussens «Min hjemkomst» o. s. v. Det er naturligvis det personlige preg disse skrifter har som gjør dem så tiltrekken- de. Man kjenner sine egne fordommer, tvil, anfektelser og kamper igjen og man hører hvorledes de blev overvunnet.

Det personlige gjør sig også i høi grad gjeldende i pastor Bergwitz's samling av konversjonsberetninger, og den blir en bok for alle fordi han har fått bidrag fra de forskjelligste samfundsklasser. En hver leser kan således finne noe for sig. De kommer altså fra de forskjellige miljøer disse konvertitter, og det er de forskjelligste opplevelser som har bragt dem i kontakt med Kristi eneste legitime Kirke. De vanskeligheter de har måttet kjempe sig igjennem har også vært høist forskjellige. Men der var også ting som var felles for dem alle, både for forfatterne, lægen, politimannen, postekspeditøren, lektoren, gårdbrukeren, ordenssøsteren o.s.v., og det var — bortsett fra de gjengse fordommer mot Moderkirken — sannhetslengselen og den tillitsfulle bønn til ham som vil at alle mennesker skal komme til sannhets erkjennelse. Når så omsider den store, uforglemmelige stund kom, da Kristi Kirke åpnet sine porter for dem, da var det hos dem alle én følelse som var den altoverveldende: takknemlighetskjenslen for Guds store godhet. Og den fulgte dem siden gjennom alle år, og den tiltok

Nytt katolsk initiativ i Danmark.

Mens «Pauluskredsen» fortsetter sitt, velsignelsesrike virke og bl. a. lover oss en ny bok av pater Lutz: «Klosterliv og klosterkall» og en bok av pastor Messerschmidt: «Kommunisme og kristendom» foruten den noe forsinkede bok om «Mogens Balin» av pastor Schindler utsendes nu på initiativ av «Katholsk Ungdom» en rekke små populært skrevne ganske billige piecer som er beregnet på å kjøpes av katolikker og av dem å bli spredt over hele landet til protestanter, som ikke har tid eller rettere sagt lyst, til å binde an med katolske trykksaker ellers, men som kan la sig friste av slik en liten pen og lettest publikasjon som kan gjennompløies i en frokostpause på 5—10 minutter. Den første er på knapt 25 sider og er allerede utkommet. Dens tittel er «Opium for folket», dens forfatter H. D. T. Kiærulff og dens emne et helt saklig svar på den meget utbredte påstand at kristendommen er gått i tjeneste hos kapitalismen og derfor søker å motarbeide alle bestrebelselser for å bedre de sociale kår. Prisen er 25 øre — billigere i større partier, og der er all grunn til å gratulere katolikkene i Danmark med dette utmerkede nye tiltak.

Spørsmål og svar.

(Under denne rubrikk vil en av våre medarbeidere, sogneprest Kjelstrup i Kr.sand, svare på spørsmål som kan påregne almen interesse).

A gå «direkte» til Kristus

Spørsmål: Hvor står det i Bibelen at vi ikke må gå direkte til Kristus med våre bønner, men at vi bare må gå gjennom jomfru Maria? Jesus sier jo: «Kom til mig, alle I som strever og har det tungt» Han sier ikke noe om at vi først må gå til Maria. Vil De svare på dette i «St. Olav»?

En gammel kristen.

Svar: Nei, jeg kan forsikre Dem at noe slikt ikke finnes i Bibelen, og — så vidt jeg vet — finnes der heller ikke noe kristent trossamfund som forkynner at vi ikke skal gå «direkte» til Kristus med våre bønner. For De tror da vel ikke at Moderkirken fører en slik lære? I så fall må De nok tro omigjen.

snarere enn den avtok, eftersom de fikk leve sig mer og mer inn i det rike nådens liv den katolske Kirke skjenket dem.

Pastor Bergwitz's bok fremtrer i et nett og tiltalende utstyr og er velsignet fri for trykkfeil. Gid den må få en riktig stor utbredelse, for den har en stor misjon! Kjøp den selv, anbefal den til andre og anvend den som gave til venner og kjenninger!

K. Kjelstrup.

Det er sant at vi katolikker påkaller Marias og andre helgeners forbønn, likesom vi også ber våre medkristne her på jorden om å minnes oss i sine bønner. Men det er på ingen måte ensbetydende med at vi ikke går direkte til Vår Herre og Frelser. Har De da aldri været tilstede ved en katolsk gudstjeneste og hørt hvordan vi f. eks. ber «Fader vår» foran «Hil dig, Maria»? Eller har De aldri sett en katolsk bønnebok? Der vil De kunne finne bønn etter bønn til den treenige Gud, til Jesus Kristus og til den Hellige Ånd — og senere gjerne et, i regelen mindre, utvalg av bønner til Frelserens hellige Mor og til andre av Herrens store vidner om hvem vi tør tro at de er gått inn til herligheten hos Gud og med kjærlig deltagelse og interesse følger sine brødre og søstre på jorden. (Hebr. 12, 1.)

Kanskje De — som så mange andre fordomsfulle protestanter — vil innvende at dette er ensbetydende med å gjøre Maria og de andre helgener til midlere. Da må jeg få lov å ifere en uttalelse av den for få år siden avdøde lutherske biskop Jens Tandberg som i en artikkel i «Luthersk Ukeskrift» skarpt dadlet de av sine embedsbrødre som ikke undser sig for å fremstille Moderkirkens helgenpåkallelse som «avgudsdyrkelse». Etter å ha citert Tridentinerkonciliet's erklæring om helgenes påkallelse, hvori det uttrykkelig fremheves at Kristus er vår eneste midler, skriver han: «Det synes mig å være fullkommen korrekt, når det her gjøres gjeldende at Kristi verdighet som vår eneste gjenløser likeså litt krenkes ved at vi anholder de avdøde hellige i himmelen om forbønn, som ved at vi anmoder de troende på jorden om å be for oss. Forbønnen er i intet tilfelle noen frelserakt.»

Dette ord av en ansett luthersk biskop bør fordomsfulle lesere legge sig på hjertet.

Hvis De nu vil spørre mig hvor i Bibelen det læres at vi skal eller kan påkalle Marias forbønn, har jeg all grunn til å minne Dem om evangeliets beretning om bryllupet i Kana. Ti det er sikkert ingen tilfeldighet at Jesus virker sitt første under på sin hellige Mors forbønn. Da hun henvender sig til ham med bønn om en allmaktens undergjerning til beste for brudefolkene som befant sig i stor forlegenhet, svarer han næsten avvisende at hans time ennu ikke er kommet. Men Maria er så sikker på at han vil høre hennes bønn at hun rolig og uanfektet går hen til kjøgemesteren og anmoder ham om uten nølen å gjøre hvad Jesus vilde be ham om. Og Jesus hører sin Mors bønn, skjønt hans time ennu ikke var kommet!

Kan vi så forundre oss over at Kirkens barn helt fra aposteltiden av har hatt en levende tillit til de helliges og især til Marias forbønn? Skriften minner oss jo uttrykkelig om at «den rettferdiges bønn formår meget hos Gud». (Jak. 5,16). Men kunde Herrens hellige opnå meget hos Gud mens de ennu vandret henede, så kan de det ganske vist ikke mindre nu da de står foran Lammets trone. Således tenkte man allerede i de første kristne århundrer. Derom vidner utallige innskrifter i Katakombene. Der leser vi t. d.: «Kjære ..... be for dine brødre.» «Glem oss ikke i dine bønner» o. s. v.

I sin meget utbredte bok «Evangeliet om det hinsidige» (oversatt til norsk av Edward Hambro) går den amerikanske forfatter Dr. J. Paterson Smyth skarpt i rette

med de protestanter som forkaster den gamle kristentros lære om de helliges forbønn. Under sin omtale av «de helliges samfund» skriver han (s. 84): «Ber de hellige for oss eller hjelper de oss på noen måte? Trenger man å gjøre et slikt spørsmål? Siden de er med Kristus, selvfølgelig ber de. Den verden vi skal gå inn til er nettop bønnens rette luft. Apostelen Johannes forteller oss i sitt syn om «gullskåler fulle av røkelse som er de helliges bønner» (Åpenb. 5,8). Og atter tre kapitler senere står engelen og ofrer alle de helliges bønner på et alter av gull. Kan du tenke dig at den mor som aldri gikk til hvile her uten inderlig bønn for sin gutt, er gått inn til livet hisset med full bevissthet og usvekket erindring om det kjære gamle hjem på jorden, uten at noensinne en bønn for hennes gutt skulde stige op til Guds alter? Jo, hun ber for dig. Jeg tenker mig at blandt de aller kosteligste bønner for det gygne alter er morens bønner for hennes gutt som hun har latt tilbake her på jorden.»

Således skriver en fremtredende protestantisk geistlig i våre dager. Mon det ikke er et vidnesbyrd om at fordommene er på retur og at den gamle kirkelige sannhet seirer?

Så står det altså fast: Moderkirkens pietetsfulle ærbødighet for Maria og de andre helliges minne og dens fromme påkallelse av deres forbønn er hverken tilbedelse — den gir Gud alene — eller en uevangelisk forglemmelse av hvad vi skylder Kristus som vår eneste midler, men i full overensstemmelse med bibelsk kristendom og med det from-kristenhjertes behov. Måtte fler og fler av våre i troen skilte brødre innse dette og forene sig med oldtidens, middelalderens og nutidens katolske kristne i å prise den velsignede blandt alle kvinner salig (Luk. 1,48) og påkalle hennes moderlige forbønn!

K. K.

På opfordring.

henleder vi oppmerksomheten på de sprogkurser, som opprettes av N. K. K. F. og som annonseres på 3. omslagsside i dette nummer av «St. Olav». Det er et utmerket tiltak av den energiske ledelse og arbeidet er lagt an slik at alle vil få det største utbytte av kurset. Da det av mange grunner er ønskelig at man snarest får oversikt over tilslutningen bes eventuell deltagelse snarest meldt til frk. Sigrid Halle i telefon 68 315.

Herhjemme.

Hs. Høiærverdighet Biskopen avreiser idag til Arendal i anledning av 25-årsjubileet for Arendals menighet. St. Fransiskushospitalet feirer jubileet på selve årsdagen, mens menighetens er henlagt til søndag 15. november. — Søndag 22. november vil biskopen meddele Fermingens sakrament i Kristiansand til en rekke konvertitter.

St. Elisabethkongregasjonens patronatsfest bringes i alle gifte damers erindring! Se 3. omslagsside i Erindringslisten!

Oslo. — Basaren til inntekt for St. Olavskirkens oppussing fortsetter fremdeles og de mange vakre gjenstander samt det gode underholdningsprogram trekker fremdeles mange besøkende som støtter det utmerkede formål samtidig med at de skaffer sig selv en hyggelig stund og en chance for å hjemføre en eller annen verdifull forøkelse av sine eiendeler. Etter det utmerkede åpningsprogram som vi skrev om i forrige nr., fulgte opførelsen av Gustav Wiedes bekjente skuespill «Skjærmyster». Det kunde synes å være noe av et vågestykke å velge dette kulturbilled, som ikke eier dramatisk eksposisjon, men er skrevet for å gi fire berømte danske skuespillere anledning til å brillere med sin replikkunst til op treden av amatører, men eksperimentet blev helt ut vellykket takket være de optredende frkn. I. og R. Carelius, E. Pettersen og hr. E. Mikkelsen som presterte et gjennomført naturlig og kultivert spill, som vant udelte anerkjennelse og velfortjent bifall av alle tilskuerne. Det lille kulturbilled blev innrammet av gammel verdifullt og stilrent innbo fra datiden, gamle familieportretter, sølvtøi m. m., som har tilhørt statsminister Steen og derfor kommer fra samme miljø som stykket foregår i. Det var elskverdighet utlånt av familien hvorfor vi bringer vår hjerteligste takk. Det anbefales varmt å se denne forestilling. — Torsdag 5. ds. hadde Oslo Damekor velvilligst gitt tilsagn om å assistere under sin dirigent hr. Opakers ledelse — og selvfølgelig hadde utsikten til å få høre dette kjente kor trukket mange mennesker hvis forventninger ingenlunde blev skuffet. Overordentlig klart og rent og med skjønn klangvirkning og soignert fraserings utførte koret flere meget krevende komposisjoner og bifallet tilsist var av orkanaktig karakter. Vi håper at dets spontane varme har oplyst korets medlemmer om hvor takknemlig vi var for dets elskverdighet og den nytelse det beredte oss! — Fredag leste frk. Inger-Louise Abrahamsen følt, vakkert og med lune forskjellige velvalgte stykker og frk. Ingrid Straiths utmerkede underholdningsaften blev gjentatt til stor glede ikke minst for alle dem som atter hadde innfunne sig for å se den — den var om mulig ennu bedre enn første aften, og det er godt gjort å kunne sette et slikt program op med så stor avveksling og gjennomføre det så elegant og rutinert. — Barneaftenen blev likeledes såre vellykket — og såre anstrengende for de assisterende damer hvis gode humør og tilsynelatende uopslitelige arbeidslyst og arbeidskraft ikke har fornektet sig et øieblikk. Ikke minst kafeens damer bak og foran disken har sin del av æren for basarens utmerkede forløp. — Søndag var lokallet ganske enkelt sprengt og humøret var i toppform over hele linjen. «Skjærmyster»s skuespillere høstet atter takk og ære for sitt enestående gode spill og ved bordene fyltes lodd-bøkene så damene næsten fikk skrivekrampe mens tombola-en rullet omkapp med 10-ørene inn og de mange pene gevinster ut. — I inneværende uke sitter en del trofaste damer også fra kl. 11—2 og en del besøkende finner veien på den tid. I annonsen på 3dje omslagsside vil man finne det avsluttende program for de kommende dager. Søndag er der «familieaften», hvor vi atter får den glede å høre Georg Hows vakre stemme akkompagnert av frk. Olga Sutter — og mandag den 16. foregår den meget spennende trekning, for hvem vil ikke gjerne vinne en eller flere av disse ting?

Arendal. I Tertianernes møte den 2. november avla en av medlemmene sitt profesjonsløfte. Den høitidelige handling samt pater Leo van Ekerens manende tale om Tertianernes hellige kald og deres alvorlige oppgave stemte de tilstedeværende til alvor og eftertanke. Med den pavelige velsignelse og en kort andakt hvorunder alterets hellige sakrament til tilbedelse var utstillet, blev høitideligheten avsluttet — og alltid er vi pater Leo van Ekeren takknemlig for hans velvilje mot oss.

T. U.

Redaktør: Mgr. Irgens.

K. Grønli's Bok- & Akcidenstrykkeri, Oslo.